

MKB-beskrivningen / utlåtande till Tillstånds- och tillsynsverket

Miljöhälsosektionen 19.02.2026
2510/11.05.02.08/2024

Beredning och tilläggsuppgifter
hälsoskyddsplanerare Maarit Lönnroth
fornamn.efternamn@borga.fi

Tillstånds- och tillsynsverket ber hälsoskyddsmyndigheten om ett utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen för Östbanan. Tillstånds- och tillsynsverket är den kontaktmyndighet i MKB-förfarandet. Utlåtandet bör lämnas in senast 13.3.2026 till kirjaamo@lvv.fi. Ärendets diarienummer är **LVV-U/20947/2026**

Miljökonsekvensbeskrivningen och dess bilagor finns i elektronisk form på miljöförvaltningens webbplats på adressen www.ymparisto.fi/itarata-yva.

I utlåtandet ber man att särskild uppmärksamhet fästs vid följande frågor ur den myndighets synvinkel som ni företräder:

- era synpunkter på projektets sannolika betydande miljökonsekvenser
- om beskrivningen av miljöns nuläge är tillräcklig och hur de planerade utredningarna kommer att inriktas på sannolika betydande konsekvenser
- möjligheter att samordna de planerade utredningarna med andra förfaranden
- planer, tillstånd och liknande beslut som krävs för projektet.

Östbanan är en snabb banförbindelse med två spår som planeras från Flygbanan via Borgå till Kouvola. I västra ändan förgrenar sig Östbanan i en tunnel från Flygbanan som planerats mellan Böle och Kervo och i östra ändan går den samman med den befintliga Lahtis–Kouvola-banan. Banan planeras i ett område som sträcker sig ut över nio kommuner: Vanda, Tusby, Kervo, Sibbo, Borgå, Lovisa, Lappträsk, Mörskom och Kouvola. Utöver fjärrtrafiken kan närtågstrafik inledas mellan Helsingfors och Borgå. På sträckan mellan Kervo och Kouvola undersöks möjligheten att inleda godstrafik. Beroende på alternativet är längden på bansträckningen som mest 118 kilometer.

Miljökonsekvensbeskrivningen innehåller en uppskattning av de miljökonsekvenser som projektet troligen har. Beskrivningen redogör för varje typ av konsekvenser om områdets nuläge, en bedömning av konsekvenserna samt metoder för att förebygga och minska de skadliga konsekvenser.

I detta utlåtande behandlas i synnerhet konsekvenserna för människorsnas levnadsförhållanden och hälsa samt för grundvattnet i östra Nyland. Flera sträckningsalternativ har behandlats och jämförts i MKB-beskrivningen. På basis av de konsekvenser som

framkommit vid bedömningen har följande alternativ valts för den fortsatta planeringen:

Flygbanan–Backas

Sträckningen söder om Nickby (alternativ NE) har valts för den fortsatta planeringen. Alternativet är kortast när man beaktar både avstånd och restid, och det har minst inverkan på människor och natur. Alternativet är det positivaste med tanke på samhällsstrukturen och markanvändningen.

Backas–Björkdal

Kungsportens (alternativ K) och stickspårets sträckning (K+) samt en tunnelsträckning har valts för den fortsatta planeringen. Alternativen som går genom tunneln minskar exponeringen för buller och vibrationer jämfört med alternativ ovan jord, men förskjuter tyngdpunkten för miljörisken till grundvattenhantering. Borgå stad ombeds före sommaren 2026 presentera stadens synpunkt på det bästa alternativet för tunnelsträckningen, som skulle tas med i den fortsatta planeringen.

Björkdal–Teuroinen

Lappträsk:s södra sträckning (alternativ LE) har valts för den fortsatta planeringen. Alternativet orsakar minst skadeverkan på människor och de minsta skadorna för naturen. Båda alternativen i Lappträsk är bättre än alternativet i Mörskom när det gäller samhällsstruktur och markanvändning samt ytvatten- och grundvattenkonsekvenserna. Det valda alternativet möjliggör i framtiden flera stationsplatser (Forsby, Lappträsk, Elimäki), stöder sträckningen av den östra strandbanan och möjliggör ett lättare utnyttjande av Lahtis-Lovisa-banan.

I miljökonsekvensbedömningen för Teuroinen–Koria har endast ett alternativ för sträckningen granskats.

Rekommenderade åtgärder för att mildra hälsokonsekvenser (buller, vibrationer och stombuller) är bullerskydd och -vallar på känsliga platser, tysta skenprofiler och regelbunden slipning, element för reduktion av stombuller i underbyggnaden, hastighet och tidpunkt under känsliga nattperioder, begränsningar av buller under arbete och information.

För att skydda grundvattnet föreslås i områdena av klass I/II dubbelt skydd (bränslen/kemikalier), förbehandling av dagvatten (sedimentering/oljeavskiljning), tät injektering i tunnelavsnitt och mätning av avsänkning av läckagevatten, samt en vattenhanteringsplan under byggtiden (tydliga barriärer-/avrinningsvägar).

De största orsakerna som påverkar trivseln är:

- buller och stombuller (särskilt i friluftsområden och bostadsområden)
- landskapskonsekvenser (sträckningarna ovan jord eller tunnelalternativen)

- splittring av rekreationsleder och rekreationsområden eller ändringar i transportförbindelserna
- lugn i närheten av vårdanstalter och läroanstalter
- störningar under byggnadstiden (trafik, damm, vibrationer, transport av sprängsten – särskilt märkbart vid tunnelingångar)

När det gäller trivseln är de mest fördelaktiga alternativen de som:

- är belägna så långt bort som möjligt från bostadsområden och vårdanstalter
- går genom tunnlar i stads- och byområden
- undvikar att skära rekreations- och friluftsområden
- bevarar områden med lugnet i naturen och landskapsmässigt värdefulla vyer.

De stärckningarna som valts för den fortsatta planeringen är enligt MKB-materialet de relativt sett bästa kompromisserna med tanke på trivseln.

Miljöhälsovårdschefen

Miljöhälsosektionen beslutar ge följande utlåtande i ärendet:

MKB-utredningen är omfattande och har beretts väl.

Miljöhälsosektionen anser att det alternativ som har minst buller- och vibrationskonsekvenser i bostads- och rekreationsområden samt tillhörande utomhusområden bör väljas. I tätbefolkade områden rekommenderas därför tunnelalternativ. Även i glesbygden måste banan och banans bullerskydd konstrueras på ett sådant sätt att bullernivåerna i bostäderna inte överskrider de åtgärdsgränserna enligt förordningen om boendehälsa.

Det finns inga åtgärdsgränserna för vibrationer. Vibrationer under projektets byggnads- och driftskede får inte skada byggnader eller kommunaltekniska konstruktioner på ett sådant sätt att de utgör en hälsorisk. Särskild uppmärksamhet måste ägnas åt hushållsvattennätet och avloppsnätet och konstruktionernas täthet.

Grundvattenområden som är viktiga för samhällets vattenförsörjning får inte äventyras vad gäller tillräcklighet av vatten eller vattenkvalitet under genomförandet eller användningen av projektet. Vid planeringen är det skäl att föra förhandlingar med vattentjänstverk som har grundvattenuttag inom det drabbade området. Vid genomförandet av projektet bör det finnas på förhand planerade förfaranden för situationer där grundvattnet trots skydd är hotat.

Miljöhälsosektionen påminner också att privata fastigheter i glesbygden använder brunnar för hushållsvatten, som också bör kartläggas och beaktas i projektets verkningsområde.

Miljöhälsosektionen har inget annat att anmärka i ärendet.

